

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

ENTRE SANT SILVESTRE Y CAP-D' ANY.

¡Un any més! solen dir los mortals.
Y en realitat haurien de dir:—¡Un any ménos!
Perque 'l passat es passat y no s' augmenta gens ni mica per anys que passin. Es una cantitat negativa, que no té cap valor, siga gran, siga xica.
En cambi las esperansas posadas en lo porvenir son las que sufren. ¡Un any ménos! Es dir: Un any de merma.

Las dotze horas de la nit de Sant Silvestre, son molt misteriosas. Quan cau la darrera campanada, l' any vell fa l' últim badall, l' any nou fa 'l primer jemech.

¡Eterna fatalitat la que pesa sobre la familia dels anys!

L' any que viu concebeix al any que ha de neix. Passa la primavera ab las sèvas flors, l' estiu ab las sèvas granas, la tardor ab los sèus fruyts, l' hivern cubreix ab un llenzol de néu tota la terra: s' acosta l' hora misteriosa del part: y al neix l' any nou, desapareix l' any vell.

Es com la mare que dona vida a un fill, a costas de la seva.

¡Qui 't guiará, pobre any nou, si 't falta l' experiència paterna?

¡Ah! L' any que se 'n vá es vell, es caduch, ha de

morir a tota costa. Veritat: pero dessota dels cabells blancs hi niua l' experiència, qu' es la major sabiduria.

«La joventut ha dit un poeta, es un caball sense fré; pero la vellesa es un fré sense caball.»

Es de creure no obstant, que quan arriba per l' un l' hora de la mort y per l' altre l' hora de la vida, s' ha de crubar, per més que siga ràpidament, un petit diálech entre l' any que se 'n vá y l' any que neix, may siga, si no diálech, un cop de vista que posi de manifest la situació de la casa.

¿Qui es l' home que té alguna cosa y se 'n vá del mon sense fer testament?

Y si no té res ¿qui es l' home que mor sense deixar en lloch de testament, una colecció de bons consells al ménos?

L' any 1881 no es tant desnaturalisat, que vulga despedirse a la francesa.

No, de cap manera: jo 'm figuro que té debers que cumplir y que sabrà complirlos a tota costa. ¿Y no saben qui m' ho abona? La seva mateixa formalitat.

Lo Temps es una especie de notari, rebregat com un pergami, impassible com un tros de marmol, fret y seré com una nit de hivern.

Lo Temps dona fé de totas las cosas que passen, y 's prepara a aixecar acta de las que han de venir, obrant ràpidament com un taquígrafo en tant que transcorran. Ell no 's perturba per res. ¡N' ha vistas tantas! ¡Y ademés son tantas las que s' esperan!

Donchs lo Temps es lo qui posseheix lo testament de l' any 1881, y espera sols que caigan las dotze de la nit, per obrirlo y publicarlo ab la puntualitat acostumada.

Ja tocan: mor Sant Silvestre: l' any nou tréu lo cap. ¡Som a Cap-d' any! crida l' humanitat. ¡Vinga 'l testament!

Lo Temps llegeix:

«Bè 't recordarás, fill meu, ó sino bè prou que t' ho explicarán, que quan jo vaig neixre governava allá a Madrid un tal Antonet, qu' es la criatura més cremadora que ha nascut a Málaga: una especie de pansa, com las que surten als llabis quan se menja una cosa ab repugnancia.

«Aixis mateix tindrás present ó sino bè prou que t' ho farán saber, que a Barcelona hi governavan una colla d' arrossaires, inclús un de las calsas curtas, capás de menjar-se las casseroles.

«Figúrat la mèva angunia, fill meu, al véurem en mans d' uns didos semblants. Per fortuna un dia 'm vaig cremar, y no més que ab lo vent de un estornut vaig encadernarlos... y a la payella.

«¿Qué 't deixo avuy? Baix aquest punt de vista has millorat en nn ters y un quint: pero si vols creure a un pare que 't vol bè, ab aquests que are remenan las ciberas no t' hi adormis, y reclama'ls los deutes que ab

mi han contret, y que fins are no han pagat sinó ab rahons y excusas de mal pagador.

«No t' acostis massa pèl carrer de Aragó, que hi fan un sot ahont tal vegada hi podrias pendre mal. Y ten present una cosa: las diferencias entre un ajuntament y una empresa de carril, al cap-de-vall qui las paga es un carrer ignocent.

«Si erias gos matricula 'l, y no 't figuris pas que per més que pagui contribució l' hi concedeixin dret electoral, que d' aixó no 'n disfrutan més que 'ls difunts y 'ls escumbriaires, y 'ls gossos per fidelitat al amo serian tots de oposició.

«Si vols tenir salut y alegria, procura que algun bisbe com lo de Santander t' excomuniqui, que més val excomunió de bisbe, que papeleta de contribució.

«En tot procura espavilarte, sino t' espavilarán a tú.

Y un cop acabats, los consells, are van las deixas: «No t' deixo un quarto. N' he guanyat poch, y 'ls poch que tenia me 'ls hi pulit entre la ruleta y la Bolsa.

«Pero en cambi 't deixo molts accions, y sobre tot molts obligacions, qu' espero sabrás cumplir com un home T' encarrego sobre-tot la manutenció de las primas: (cusinas); procura que no 'ls falti res, y que vajan molt ben vestidas, perque tú ja sabs que lo que volen es casarse, y d' aquesta manera es molt més fácil que 'u logrin.

«Per guiar los teus passos y perque t' ampari, si es menester, te nombro una marmassora que ho será donya Baldomera Bancarrota, la qual espero que no deixarà d' assistirte, en atenció als sacrificis que jo porto fets per preparar lo seu adveniment.

«Donat aquest testament en la secretaria de la Junta del Cementiri, lo dia de Sant Silvestre

L' ANY 1881.»

Per la copia:

P. DEL O.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Lo Liceo s' ha obert. Vá creure la Junta que seria una iniquitat tenir las portas tancadas per Nadal y Sant Esteve, y las vá obrir per posar *Los Pastorets*.

Y para mayor vergüenza le pusieron INRI.

Un bromista deya:—*Los Pastorets per la Pasqua...*

—¿Cóm? ¿La Pasqua 'ls cantarà?

—Home deixa 'm acabar: per la *Pasqua de Nadal*.

Are 's preparan per donar los balls de máscaras, ab aquella alegria y satisfacció propias d' aquesta classe d' espectacles. ¿Vólen un traje de actualitat? Vestixinse de dipósit ó bé d' Empresa quebrada.

¡Ah, senyors de la Junta! Ja cal que se amaneixin a sentirse exbronchs.

Lo dia dels Ignocents s'ha celebrat com de costum en los teatros Principal, Circo y Romea: las damas s'han vestit d' homes y 'ls homes de dona. ¿Eh que debian riure?

En mitj de tot aixó 'l més ignocent es lo públich.

La vigilia de Nadal a Romea vá rifarse un pavo, una caja con turrón y cigarros. Los forasters que han vingut a visitarnos s' haurán pogut convence de que aquest Barcelona es un poble gran.

Respecte á las funciones de Nadal, no registrem cap novetat. Las Empresas han tret lo millor que tenian, pera guanyar lo cor dels forasters: al Circo, *La Cova dels Orbs*, y al Principal lo ball *Clorinda*.

Aquest ball ha millorat considerablement. Fà companyia á la Laurati lo primer bailari Spadalini, que si bé en los trossos de música sembla que l' hajan conegut de garçón á ca 'n Justin ó á qualsevol restaurant per l' estil, quan comensa á brincar y á ballar, demostra ser un bailari de punta y 'ns reconcilia ab los bojeros.

Lo cos de ball es una colecció de *coscos*, que demanin. Naturalment, ab la huelga del Liceo l' empresa del Principal ha fet una bona tria, y dihent *aquesta vull, aquesta no vull*, ha reunit un floret de pantorrillas, com pocos vegadas s' haja vist sobre l' escena de un teatro.

Creguin que si 'ls balls tinguessen apuntador, més de quatre demanarian diners per ocupar la plassa.

N. N. N.

VIDA NOVA (?)

Ja ha arribat lo jorn de proba: si senyor, jo ja 'n tinch prou; ara que som á 'l any nou, ne vull fé una vida nova.

¿Qué 's aixó de retirar á las dugas de la nit? Ja no hi vaig més; ara al llit en acabant de sopar.

No llegiré rē humorístich ni de gust libèr, s'ols llegiré 'l «Burinot» que respira aire més mistich.

Per dar calma als meus afany, als teatros y cafés no me acostaré may més; daré la bola als companys.

Ab donas no hi sabré rē, del billar deixaré 'l taco, y en lloch de fumar tabaco sols ensumaré rapè.

May més aniré á ballá, y las bromas y concerts, las deixaré pe 'ls caps verds que no pensan en demà.

Y porque 's veji á tot hora que á ma voluntat faig lley, abandonant la «Trewey» (1) entro á la «Reparadora».

y així indulgencias guanyant, porque vejin que 'm governo, cantaré 'l «Ruja e' inferno», ab lo sèu «Brame Satán».

Deixant de ser ballador de cap noya faré cas,

(1) Societat de balls d' any.

EN CARLETS. (4)

AL MEU AMICH LO DISTINGIT PINTOR D. JOSEPH MASRIERA.

Lo qui no haja vist la nostra platja á l' estiu, ja pot ferse compte que li manca veurer lo milló què hi á Barcelona. Sembla l' Habana; allí per feynejar tothom va á la fresca, en mànega de camisa, barret de palla y en quant á las calsas son tan amplas, que lo vent s' hi recreya entrant y sortint com en Palau á la Pobla. Los qu' hi trafiquejem, qualsevol diria que son parents; las fesomias las tenim tots per un mateix seguit d' enmascaradas; ab un *comqué*, que may ningú s' eria de subjecte, mes aviat lo dia que las portem netas nos tenim de fer lo sério per forza, porque un no sab ab qui s' parla.

Alló es un recreo; tothom treballa, y si hi ha poca curiositat, vol dir que la feyna s' ho aporta, y nosaltres manejem la riqueza qu' entra al regne y la que 'n surt. Aquí se afanyan las caixaladas; no hi valen empenyos ni memorials: lo qui no te bon brabò que plegui, que hi perdrá 'l crèdit y 'ls jornals. A nosaltres no 'ns tocan la campana per treballar; lo relotje 'l tenim penjat al ayre y es de repetició, vull dir que 'n tenim dos; un al cel y altre en mar que s' hi rabeja tot lo dia. Encara no llambrega per llevant lo de debó ja comensa 'l traspals; las barcas italianas carregadas se atansen á la platja: uns minyons sapats y morenos, que 's lo color de la guapesa, arremangats de brassos

(1) De lo preclós libre: «Cuadros populares d' Emili Vilanova.—Un volum en 8.º de 46 planas.—Se ven á 10 rals en la libreria de Lopez.

si no sab cantá ab lo nas la Salve del peccador.

Nada doncas ja está dit; s' han acabat las brenadas, que de mas culpas passadas ja 'n estich arrepentit.

Vu l que vejin que sò bó, que fins faig olor d' incens, y aixís tots los meus parents me dirán:—¿Qué 's hon minyó! «quin cambi més radical» cap al fi de sa carrera; «tant llest y viu que avants era» y ara es tot un onimal!

Ja esta dit; no 'n parlem més; vull ser bó pugas no pugas, no vull retirá á las dugas; de aquí en avant... á las tres!

J. MOLAS BALLESTER.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS D' HOMES CÉLEBRES.

Lo célebre violinista Sarasate es tant notable pèl sèu inmens talent, com per la sèva caballera abundantissima.

Un dia 's trobava á Lóndres y vá entrar en una perruqueria per ferse donar un cop de pinta.

Lo perruquer y dirli:

—Si 'm volgués creure, jo al sèu puesto 'm tallaria 'ls cabells.

—¿Y aixó, perquè?

—Que vol que l' hi diga: ab los cabells d' aquesta manera sembla un rascador de violi.

Lo duch de Ossuna estava casat, segons diuen, ab una dona molt hermosa y molt viva de géni, la qual tenia zelos de una actris. Un dia vá saber que 'l sèu marit havia comprat una tela molt rica, desitjós de ferne fer un traje per la sèva rival.

Enviá á la botiga á un lacayo y se la feu entregar, porque 'l duch, com es natural, no havia dit per qui era la mercancia.

Ab la tela vá ferse'n un traje, y vestida ab ell se presenta al sèu marit.

—¿No es veritat qu' es bonica aquesta tela? vá preguntarli ab tó d' ironia.

—Efectivament: es bonica; pero está molt mal empleada.

La duquesa respon ab vivesa:

—Tots los que 'm coneixen, diuen lo mateix de mi.

L' atach dels carlins contra Puigcerdá en la passada guerra-civil vá tenir lloch lo dia del Dijous Sant.

Quatre ó cinch anys després queya també en Dijous Sant l' aniversari d' aquesta fetxa memorable, y 'ls vehins de l' heroica vila 's disposavan á celebrarla ab músicas y otras mostrás d' alegria:

—¡Burrngost! deya un capellá.. ¿No veyeu que avuy es lo Dijous Sant? ¿Cóm vos atreviu á tocar la música?

Un dels héroes vá respondre:

—Escollí, reverent. ¿No era també 'l Dijous Sant lo dia que 'ls defensors de la religió ván atrevirse á tirarnos canonadas?

y de camas, ab caputxas de sach que 'ls hi governan lo cap y las espallas, s' en entran en mar á ferlos hi 'l *rendivi*, allegerint las barcas y trajinant los sarrions en terra. Las collas del Noy-gran, del Gallito y d' en Freixas també entran en dansa; los uns estivan pipas, los altres descarregan fardos, aquells rodolan barrils de petroli, 'l que dú la caldereta dels untets corra á engreixar los travesos que han de calsar la barca pera que entri llatina sense esforços ni grinyols. Ja 'l que la governa tira un cap en terra del que s' en amparan uns quants, posantse de renglera: uns altres mes forats vestits no mes ab samarreta y calsas de burell talladas á la moda de Mallorca, 's fican á l' aigua y arramban la esquena als costals de la barca, estampixen los peus que se 'ls clavan en la sorra: donant lo *Oh issa*, fan l' alsaprem y empenyant 'ls del llevant, arrencan acotant lo cap y l' espinada posantshi de debó y entre 'ls crits que animan y las foras que no s' hi planyen, fan seguir la barca qu' entra pausada y majestuosa á descansar en un llit de sorra acompañada de aquell estat major que surt del mar regalantoshi de las calsas sarrells d' aigua, esbufegant anhelosos y aixugantse las gotas de suor, aqueixas llágrimas benehidas del treball que cauhen per la cara sense que el cor se 'n doiga.

Mes enllá també 's crida y 's feineja; 'ls carreters ab la vara alsada s' esgargamellan contra la tossuneria de las bestias, que no volen entrar de reculons, fentoshi mes mancamet ab la llengua que ab las obras. Los pesadors del comú introduheixen los ganxos de la romana en los sarrions que atrevessats per un samalé, 'l sostenan dos xicotassos á quins si lo feixuch

ESQUELLOTS.

Ja s' ha curat y extingit la febre de la rifa de Nadal: ja s' han desvanescut totas aquellas ilusions forjadas al calor del desitj y de la codicia.

¡Treure la grossa! ¡Oh suprema felicitat! Y no obstant si hi ha una cosa difícil es aquesta: 39,999 probabilitats en contra y una no més en pro.

Es com si tiressin un tiro sobre un grupo de 40,000 personas, y la bala 'ls toqués á vostés precisament. Encare que fora mes fácil que 'ls toqués la bala, que no pás la grossa.

Aquest any la grossa venia de Madrid, pero al baixar á Lleyda per pendre un refrigeri, va escaparli 'l tren, y á Lleyda va quedarse.

Segons diuen ha visitat á algunas familias poch acomodadas portantlos la riqueza, l' esplendor, la ditxa.

Are si 'ls que han tret me volen creure, 'ls daré un bon consell: no comprin mes billets, que aquest joch es com los altres:—¡Desgraciad qui guanya!

S' assegurava dias endarrera que 'ls seminaristas novicis y *doctrinos* y altres tios camándulas per l' estil, quan tinguessin vint anys anirian á servir, igual que tot fill de mare que no porta mitjas negras d' estam.

Peró á la quènta, han fet una novena á Sant Martí, que com tots saben era soldat, y després han enviat una requa de bisbes al govern, y aixís «á Dios rogando y con el mazo dando» s' han sortit ab la sèva d' escapullirse de anar al quartel á menjar ranxo.

Ja ho saben: quan s' acostin los vint anys, se posan mitjas negras, s' esquilan, se fan fer una coroneta á la clepsa, y lingan per segur que en lloch de anar á menjar ranxo al quartel, aniran á las sagristias á escurar canadellas.

Pèl demés, á aquests mansos aprenents de capellá, que davant de un fusell fan tants escarafalls, no 'ls perdin de vista.

Lo dia que 'l cabecilla Nas-ratat ó l' Anton del Arpa ó en Lleganyas donguin lo crit de ¡Upa! ¡Arribal no lingan por que sigan los darrers de alsarse.

Sols que llavors, per ser conseqüents no durán fusells.

Llavors durán encaros y trabuchs.

Lo corresponsal del *Correo Catalan* assegura que la nit de Nadal que hauria de ser nit de reculliment y de devoció, s' ha tornat entre 'ls catòlics nit de borrateras y orgias.

¡Entre 'ls catòlics!

Ja 's veu que 'l corresponsal comensa á coneixi'ls.

Peró no tot son orgias y borrateras, gracias á Déu. ¿No venhen? A la Mercé van cantar la missa dita *del gall*; pero aixó sí, no s' entrava á l' iglesia, aixís de qualsevol manera: era necessari dur targeta, com si fos lo concert que la Menter vá donar á la sala Bernareggi.

La targeta era verda, ó siga 'l color de l' esperansa

del pes los fa acotar l' esquena; no 'ls fa desdir la forsa y se afina la carga mentres lo escribent posa ab xifras las pessadas que li cantan. Los mercaders se las euen ab los patrons d' Italia, despreciant la mercaderia y regatejantla, que sembla que vulguin comprar sense diners. Los patrons que aviat ho liran á la tremenda, hi prenen tals enquimeradas, y 'n dihuen unas dels espanyols, que 'ls altres fan com aquell qu' ino 'ls enten, y 'ls deixan jurar y picar de peus y rebotre 'ls barrets per terra, tot fent la milja rialla y tirant á la tarregada per menuda cada brasa que fa més bulto que un borrego de Vilanova. Yen aixó á mi tothom me crida —Carllets, portume beure;—arregleu un bolado ab quatre gotas de pintura—Carlitos, apa moute: donam una manilla de pastisser, que 'm vuy obsequiar la persona.—Tú, Carlos, aboca dos ditets d' aquell que s' hi veu 'l sol en l' altre banda.—Señor Carlos, arregleme Usted una americana, 'm diu 'l carabiner.—Sogra, destapame una de las que se enrabian y bullen á la fresca—Voy, voy señores, tot se arreglará, contes-to jo molt atrafegat esbandint los gots y corrent de una part al altre per servi als parroquians. Y quan ningú 'm crida allavors me toca la tanda y m' hi desfogo, ficantme entremitg dels grupos ab lo cistell y 'l cantí de llaua, cridant: ¡Qui refresca! ¿qui vol beure, caballers?....

Y en aquestas 'l sol ja es alt. ab una xafogó que fá, que sembla que tot estiga á punt d' arrencar lo bull; y per aixó ningu desmaya; la feyna 's fá, tot se compon ab un rasgo y una diligencia, que sembla que yagi ab máquina com á l' extranger: los bultos que van á l' Ha-

y 'l color del herba, y recomanava als fiels que contribuïssin a la festa ab alguna limosna.

Qu' es com si diguessen: «*Habrà bandeja.*»
Una frase de un devot:—Aixó no es la missa del gall: aixó es la missa dels galls.

Los capellans lo dia de Nadal diuen tres missas, i una darrera del altra: es á dir fan tres jornals en un dia de festa.

Y en algunas parroquias com á Sant Pau y otras, los encarregats de las cadiras van passar tres vegadas á recullir lo quartet.

¡Qui sab per que serveix aquest augment!
Que volen ferhil Jo no 'm puch treure del cap alló que diu lo corresponsal del *Correo*, ó sigan aquellas orgias y aquellas borraixerias!

Emili Vilanova es un admirable pintor de las costums de la terra. En los circuls literaris se l' estima y se 'l considera, perque 'l seu talent de observació, resplandeix en todas las sévas obras.

Fá uns quadrets á la ploma impregnats de bon humor y de sentiment, una especie de agre-dols inimitable.

Hi cregut que 'ls lectors de *L' Esquella* m' agrahirian que saludés la aparició del seu tomo *Cuadros populares* reproduhintne un, y m' he prés la libertat de ferho, considerant qu' en aquest genero de literatura tant agradable, val mes lo judici del lector, que no 'ls elogis de la critica.

Vejin lo folletí, y per la mostra coneixerán lo valor del tomo.

Ja ha sortit l' *Almanach de la Campana de Gracia*. Tots los nostres colaboradors units als de aquell popularissim periódich tenen la seva firma en l' *Almanach*, que ostenta ademés vuit planas de dibuixos de actualitat deguts á n' en Mestres y á n' en Moliné.

Val no mes que un ralet y 'ls exemplars se 'n van com si 'ls donessin.

A Madrid van celebrar las festas de Nadal ab una corrida de novillos embolats.

Y qué van divertirsel Figúrinse una dotzena de descalabrats y dos morts.

—Senyora, diu un jove presentantse á una familia. Vinch á portarlos una mala noticia de 'n Juanito.

—¿Qué l' hi ha succehit? pregunta la mare tota alarmada.

—Res: bém anat als toros, ha volgut fè un punt de brau, y 'l primer embolat l' ha cullit y...

—Qué: ¡L' ha mort!

—No: 'l primer l' ha revolcat; pero ha vingut lo segon y 'l segon l' ha aplastat contra la barrera.

Definició filarmónica de la dona:
Als quinze anys es un *arpeggio*.
Als vint, un *allegro vivace*.
Als trenta, un *acorde forte*.
Als quaranta un *andante*.
Als cinquanta comença 'l *rondó final*.
Y als xixanta pulsa ja 'l violí de las passions executant un *tremolo á la sordina*.

QUÈNTOS.

S' ha mort l' amo de una casa del Ensanche, ahont hi ha un porter que, mica més mica méns, sempre está mitj xirlis.

—Francesch, l' hi diu lo nebot y heréu del difunt, lo dia del enterro: espero que al méns avuy no 'us atreviréu á beure ni una gota.

Resposta del porter:
—Perfectament: no heuré fins que tot estiga llest.

Un pérdis vá á casa 'l sastre á pendre's la mida per un traje.

—¿Quina roba vol?

Lo pérdis distretament:
—¿Cóm vol que l' hi diga?... Una roba aixis... que presti.

Una senyora casada, al seu marit:
—Are donaria qualsevol cosa per trobarme no més que un parell d' horas al teu puesto.

—Ay, ay ¿perqué?

—Perque ab aquest parell d' horas, sent jo 'l marit, m' arribaria fins á la botiga de *El Siglo* y compraria un traje de *fail* á la méva senyora.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Avants, per los fumadors servia prima y segona mon total es un menjar que á certs aucellets se dona. Lo tres al revés es causa molt sovint d' algun crim gran, nota musical la quarta: me sembla haver dit bastant.

PAU SALA.

II.

Tersa Rosa vá trobar al primera de D. Joan una tol de las que van ab hu-dos y 's vá espantar.

E. ESCRIU

SINONIMIA.

En un poble de la Tot qu' estich cert es á Caldetas ha fet fer en tot un bot quel' hi total cent pessetas.

UN TAPÉ Y T. DE T.

CONVERSA.

—Mira, me 'n vaig Pepeta.
—Bernat, Bernat.
—¿Que vols dir?
—Que no vull que vajas al café.
—No hi vaig pas may.
—Donchs ahont vas.
—Mira, entre tú y jo ho havém dit

F FIN.

TRENCA-CLOSCAS.

Renti Agua ayga pura.

Combinar 'las lletras que precedeixin formar lo nom de duas repúblicas.

AGUILETA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7—Un nom de dona.
- 6 2 3 4 5—Una fruita.
- 6 7 5 4 3—Lo que té un quan vol una cosa.
- 1 2 3 4—Part del dia.
- 3 7 5 2—Un teixit.
- 5 4 2—Una part de la senmana.

M. SALABERT.

ROMBO.

Primera ratlla horisontal y vertical: Un comediant; Adverbi de negació; 3.ª part del cos; 4.ª una mida; 5.ª p del Peru; 6.ª personatge de la Passió; 7.ª part del cos; una carta; 9.ª una vocal.

RATA D' ESCRIPTORI.

GEROGLIFICH.

K
DA
K K K K
AE
SIMON

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

- 1. XARADA 1.ª—Ca-mi-sa.
- 2. IDEM 2.ª—Su-or.
- 3. MUDANSA.—Sila—Sola—Sala.
- 4. TERS DE PARAULAS.— TA RI FA
RI BE RA
FA RA ON
- 5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Carlos.
- 6. QUADRAT NUMÉRICH.— 9 8 6 7 1
7 1 6 9 8
1 7 8 6 9
8 7 2 7 7
6 8 9 2 6
- 7. GEROGLIFICH.—Un apunte es un bon dato.

Barcelona, tip. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

hana s' hi envian; los de Rio-Janeiro avall; las barcasas per Mallorca, arriba també, cap al vapor; aquí ningú 's queda en terra y tot s' en vá pel recte al seu destino....

Allí á las deu entra la marinada que blaveja 'l mar ab tornassols com si á dins de l' aigua hi hagués esmeraldas y or fos ab visos de mareperla; la fresqueta que porta 'ns amoroseix la cara ab fregadis suau que sembla que 'ns hi rellisqui seda, y que ben segú que Deu, condolit de tant congòxos treball, nos lo envia per aconhortarnos, ab l' aleteig del serafins de la seva gloria.... Los barcos se gronxan ab reposat desmay, las banderas joguinejan ab l' ayre, ensenyantli sos colors llampanis, las onadas van y venen entretenintse calsant y descalsant los peus dels treballadors ab xinelas de blanca escuma, y 's respiran olors tant salabrosos que dehuen exir dels jardins que la mar te amagats dessota l' aygua.

Visca l' estiu que 'm dona treball, y l' alegria no 'm deixa temps per penedirme d' haver vingut al mon. Lo mèu Xamós—encara no n' havia parlat—es un gosset que vaig recullir, de color de lanquins ab un accionat tant bufó que li te la cua, que pareix una lletra: las orellas las du escapadas, (que si hagués sapigut qui va ser lo guapo que va tenir aqueix acudit, de la sacsejada que li haguera donat á las sévas, prou las hi feya creixer que se las hauria de doblegar perque no li fessin nosa per girar lo coll); Lo Xamós no s' aparta de la vora, com més enfeynat me veu ab los parroquians, fent salts y giravols, remenant la cua ab tal seguidesa, que tinch por que algun dia no se l' arrenqui y li vagi á l' ayre (es molt vanitos, per mi ja ho coneix

que es un adorno). ¡Pobret! potser endevina que alló 'm dona pa y se 'n alegra, y m' ho demostra á l' estil dels de la seva classe. ¡Y jo, Mare de Deu! si m' estes bè 'm posaria á saltar y á brincar com ell, quan veig que la venda va seguida, que 'l butxacó se m' ompla de pessas de dos y que com las formigas, arreplego de sobras per ara, y justet per quan vindrá 'l mal temps.

¡Qu' es trist l' hivern; lo cistell y 'l cantí ja no 'm serveixen! Allí s' estan aconduhits en un recó del quarto. Los dias son curts; á la platja no hi tinch res que fer: los treballadors no tenen set y ningú 'm crida ni 's recorda del pobre Carlos. Jo 'm passejo per dalt de la Riba ab un mocadoret plé de capsas de mistos y quan me vá be arreplego dotze quartos, ¡no mes! y 'n tinch poch per mantenirme. Aixó 'm dona una pena que ni goso cridar ni escometre als anants y vidents. Qué trista 'm sembla la platja; y la mar neguitejada no 'm dona al véurela l' alegria de l' istiu... Lo cel pareix que amagui aquella blavor tant polida, y 'l sol molts dias no surt á véurem; tant que l' estimo, y tant que m' agrada: si ell, puch dir que de vegadas 'm vesteix y 'm governa, ó sino tremolaria de fret com un infelis que soch.

¡Que triga á passar la tongada! Cada dia tinch un nou pesar, quan al desfer lo nus del mocador, veig que minvan las pessetas que he arreplegat á l' istiu. A mitj dia 'ns aném á la fonda; 'l Xamós no salta gayre, sempre 's queda endarrera, y diném poquet; escudella y olla. Quan m' also de taula penso: es escas per mantenir un home; y al gos ¡qué 'l deixaré en dejú?...

Mes per aixó no hi ha temps que no torni. Després que l' hivern —que 'm lleva 'l pa— ha fet prou desgracias, y quant ja está cansat de veure que ningú l' estima, que 'ls aucells l' hi fujen de la vora, que 'ls arbres l' hi ensenyan las branques hermas com si estessen amanidas per donarli vergassadas, que l' aygua 's gela y no vol corre pels regarons perque no 's gaudeixi de sa boniquesa, allavors jo estich alerta, y cada dematí me 'n vaig per fora, á Vallvidrera ó al camí de Horta, y reparo la brotada com ix verdejant á las puntas dels branquillons; los aucells com s' apanian, las flors com se desponcellan y tot com s' alegra y 's torna jove; 'ls galls cantan donant lo bon dia al sol que surt més matiner; las llocadas s' escampan per las eras ab un piu piu que no se si riuen ó somiquejan, y 'm quedo tant content, que tampoch se si he de riure ó plorar per benehir á Deu que m' ha escursat la mala tongada.

Després me 'n baixo á la platja:—Carlitos, ep Carlets ¿d' hont surts? Tócala bufó. 'm diuen los ríveros y 'ls carboners molt contents de véurem, rodejantme, donantme encaixadas y copets á l' esquena y fent festas al Xamós que fa uns bots d' agrahit que ni toca de peus en terra. ¡Vatua 'l mon! y qui pot dirne mal si veu que per tot lo estiman!... Jo contesto ab una francesilla que 'ls fa riure á tots; dono llambregada al mar per saludarlo. guayto aquella platja com está de feyna, y me 'n vaig á casa; compro bolados y rosquillas, enlles-teixo 'l cistell, y somhi altre vegada! ¡Qui vol beurel ¡qui refresca caballers!...

EMILI VILANOVA.

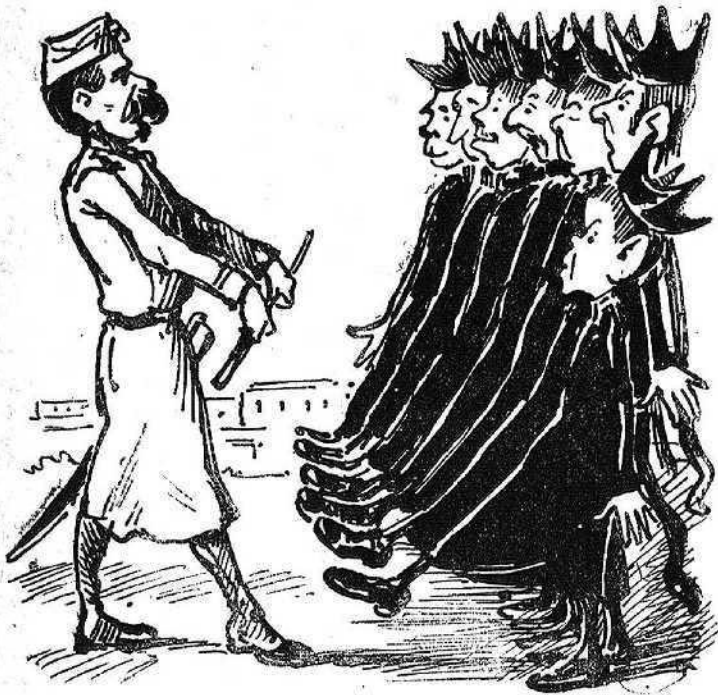
LO PROYECTO DE LLEY DE QUINTAS.

¡Y pensar que s' emportarán lo bó y millor de cada casa!

—Jo 'l dono per inútil....
—No, home; ¿no ho veu qu' es un escapulari?...

—Uno... dos; uno... dos: amen.

Francament més m' hauria estimat ser capellá de missa y olla.

—¡Centinela alerta!

¡Tot es hu tragar l' olla del ranxo ó las canadellas!

Si no que corrèm perill de que 'l millor dia s' adonan de que poden'ferse cabecillas.